

Usnesení Nejvyššího soudu ČSR ze dne 01.04.1970, sp. zn. 1 Tor 7/69, ECLI:CZ:NS:1970:1.TOR.7.1969.1

Číslo: 26/1970

Právní věta: Pro naplnění znaků trestného činu ohrožení státního tajemství podle § 88 odst. 1 alinea 2 tr. zák. č. 86/1950 Sb. je nerozhodné, jakým způsobem se pachatel o utajovaných skutečnostech dozvěděl. Rozhodující je, že takové skutečnosti, tvořící předmět státního tajemství, zná a nepovolané osobě je úmyslně vyrazí. Totéž platí i ohledně tajemství služebního (§ 114 odst. 1 alinea 2 tr. zák. z r. 1950).

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 01.04.1970

Spisová značka: 1 Tor 7/69

Číslo rozhodnutí: 26

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Ohrožení utajované informace

Předpisy: 140/1961 Sb. § 106 odst. 1
§ 114 odst. 1
§ 173 odst. 1 86/1950 Sb. § 88

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 26/1970 sb. rozh.

Pro naplnění znaků trestného činu ohrožení státního tajemství podle § 88 odst. 1 alinea 2 tr. zák. č. 86/1950 Sb. je nerozhodné, jakým způsobem se pachatel o utajovaných skutečnostech dozvěděl. Rozhodující je, že takové skutečnosti, tvořící předmět státního tajemství, zná a nepovolané osobě je úmyslně vyrazí. Totéž platí i ohledně tajemství služebního (§ 114 odst. 1 alinea 2 tr. zák. z r. 1950).

(Usnesení Nejvyššího soudu z 1. 4. 1970, [1 Tor 7/69](#).)

Zvláštní senát Nejvyššího soudu k odvolání prokurátora zrušil rozsudek zvláštního senátu krajského soudu v Praze z 25. 11. 1968 sp. zn. 16 Tr 22/68 ohledně obv. F. D., pokud jím byl tento obviněný zproštěn obžaloby též pro trestný čin ohrožení státního tajemství podle § 88 odst. 1, 2 písm. b) tr. zák. z r. 1950 a věc v rozsahu zrušení vrátil zvláštnímu senátu krajského soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Z odůvodnění:

Rozsudkem zvláštního senátu krajského soudu v Praze byla ohledně obviněného F. D. vyslovena vadnost odsuzujícího rozsudku krajského soudu v Praze ze dne 27. 1. 1955 sp. zn. 2 T 47/54 z důvodů uvedených v § 15 odst. 1 písm. a), d) zák. č. 82/1968 Sb. a obviněný byl podle § 17 odst. 2 téhož zákona a § 226 písm. a), b) tr. ř. zproštěn obžaloby pro trestné činy velezrady podle § 78 odst. 1 písm. c), odst. 2 písm. a) tr. zák. z r. 1950 a ohrožení státního tajemství podle § 88 odst. 1, odst. 2 písm. b) téhož tr. zák.

Tento rozsudek napadl odvoláním krajský prokurátor. Namítá v něm, že zvláštní senát neprovedl úplné dokazování, zejména neobjasnil, zda údaje, které D. o závazku ke spolupráci s StB vyzradil jiným osobám, nebyly předmětem státního tajemství ve smyslu vyhl. býv. ministerstva národní bezpečnosti č. 115/1953 Ú. l. ze dne 3. 4. 1953.

Zvláštní senát Nejvyššího soudu přezkoumal na podkladě odvolání prokurátora správnost všech výroků napadeného rozsudku ohledně F. D., jakož i řízení, jež mu předcházelo. Dospěl pak k závěru, že odvolání prokurátora je důvodné.

Podle odsuzujícího rozsudku se obv. D. dopustil trestného činu ohrožení státního tajemství podle § 88 odst. 1, odst. 2 písm. b) tr. zák. z r. 1950 tím, že v druhé polovině r. 1953 vzal na sebe dobrovolně závazek spolupráce s bezpečnostními orgány, avšak porušil závazek mlčenlivosti, který mu byl výslovně uložen a sdělil tuto skutečnost V. B. jako osobě nepovolané a nadto jej nabádal, aby ostatní členy skupiny varoval.

Zvláštní senát vyšel z toho, že obviněný D. sice se zavázal ke spolupráci s bezpečnostními orgány a vyzradil tuto skutečnost V. B., avšak šlo o závazek vynucený. Po názoru zvláštního senátu nebyl takový způsob závazku zakotven v našem právním řádu; nemůže být proto vyzrazení určitých skutečností o něm předmětem státního tajemství.

Tento právní názor zvláštního senátu krajského soudu nelze přijmout.

Trestného činu ohrožení státního tajemství podle § 88 odst. 1, alinea druhá tr. zák. z r. 1950 se dopustil, kdo státní tajemství úmyslně nepovolané osobě vyzradil. Vlastnost určité skutečnosti být předmětem státního tajemství podle příslušných norem, které určují, co je předmětem státního tajemství, je objektivně daná a není závislá na tom, jakým způsobem se pachatel o těchto skutečnostech dozvěděl. Ani z hlediska naplnění ostatních znaků uvedeného trestného činu není rozhodující, jakým způsobem se pachatel o utajovaných skutečnostech dozvěděl. I kdyby se tedy dozvěděl o takovýchto skutečnostech jenom v důsledku vynuceného závazku ke spolupráci s orgány StB, i tehdy ho stíhá povinnost mlčenlivosti o takovýchto skutečnostech před nepovolanými osobami. Totéž pak platí o tajemství služebním.

Rozhodujícím v dané věci je proto zjištění, zda skutečnosti, které se F. D. v souvislosti se závazkem ke spolupráci s bezpečnostními orgány dozvěděl, tvoří předmět státního tajemství, či tajemství služebního a v jakém rozsahu je vyzradil nepovolaným osobám.

V dalším pak dal Nejvyšší soud pokyny, v jakém směru je třeba z uvedených hledisek věc ještě objasnit.

Poznámka: Právní názor vyslovený v tomto rozhodnutí je použitelný přiměřeně i pro výklad ustanovení § 106 odst. 1 alinea 3 a § 173 odst. 1 alinea 2 tr. zák. č. 140/1961 Sb. §